

Nota van toelichting

Nummer.: 25Tl027 	Kerkrade, 15 april 2025
---	-------------------------

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 25Rb030

Onderwerp

Ontwerp Omgevingsvisie Kerkrade 2050: Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt

Beslispunten

1. Instemmen met de inhoud van de "Ontwerp Omgevingsvisie Kerkrade 2050: Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt" met de bijbehorende bijlagen (Omgevingseffectrapport en Participatieverslag);
2. Het ter inzage laten leggen van de "Ontwerp Omgevingsvisie Kerkrade 2050: Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt" met bijbehorende bijlagen in de periode begin juni tot halverwege juli 2025.

Inleiding

De ontwerp Omgevingsvisie Kerkrade 2050 wordt voor instemming aan uw raad aangeboden. Hiermee start na ruim twee jaar van voorbereiding en onderzoek het formele planproces. Voor de raads- en commissieleden zijn voor het opstellen van de visie vanaf begin 2023 een vijftal bijeenkomsten gehouden, waarvan twee raadsinformatieavonden in 2024. Verder werd het planproces van de Omgevingsvisie aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Er is daarom vanaf de start een intensief participatieproces gevoerd. Hiertoe verwijzen wij u naar "Participatie" van deze nota van toelichting en het uitgebreide participatieverslag dat onderdeel uitmaakt van de Omgevingsvisie.

Doelstelling

Op basis van artikel 3.1 Omgevingswet dient iedere gemeente te beschikken over een Omgevingsvisie. De visie bevat: een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, zijn de hoofdlijnen beschreven van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied en zijn de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid opgenomen. Bij de voorbereiding van de visie is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Argumenten

Voldoen aan de wettelijke verplichting om voor 2027 een Omgevingsvisie vastgesteld te hebben. De visie is hét strategische document voor de fysieke leefomgeving. Ook is de visie zelfbindend. Dit betekent dat de gemeente zich houdt aan de ambities en opgaven zoals die zijn opgenomen in de visie. De omgevingsvisie gaat over het grondgebied van de gehele gemeente, het document is vormvrij en moet integraal zijn. Dat betekent dat alle onderdelen van de fysieke leefomgeving in samenhang worden bekeken.

De huidige structuurvisie Kerkrade 2010-2020 (2011) en de drie stadsdeelvisies (Kerkrade-West, Kerkrade-Oost I en Kerkrade-Noord en -Oost II, (2011-2014)) hebben hun diensten bewezen, maar zijn inmiddels verouderd en aan vervanging toe. In de Omgevingsvisie worden nieuwe thema's en vraagstukken behandeld. Ook sluit de nieuwe visie beter aan op de steeds sneller veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en zal naar verwachting regelmatig (iedere raadsperiode) geactualiseerd moeten worden.

De Omgevingsvisie wordt verder uitgewerkt in programma's en in het opstellen van een nieuw Omgevingsplan. In de OER zijn aanbevelingen opgenomen om voor bepaalde vraagstukken en thema's hiermee aan de slag te gaan om te komen tot een meer samenhangend en domein overstijgend beleid (fysiek en sociaal).

Kerkrade is een verrassende gemeente die trots is op haar rijke geschiedenis, identiteit en gemeenschapszin. Om deze reden is gekozen voor de ondertitel van de Omgevingsvisie Kerkrade 2050: 'Verrassend Kerkrade, 't sjunste óp de welt'. Met deze ondertitel willen we verder uitvoering geven aan het officiële Kerkraadse volkslied, dat sinds

kort is vastgesteld. Tijdens het participatieproces kwam ook nadrukkelijk naar voren dat de inwoners onder meer trots zijn op hun dialect en cultuur.

Met deze omgevingsvisie maakt de gemeentebestuur duidelijk hoe zij wil omgaan met de veranderingen die voor ons liggen. Zo wordt er in de visie ingezet op vier verhaallijnen om te komen tot een toekomstbestendig Kerkrade:

1. Een leefbare stad waar voorzieningen dichtbij zijn;
2. Een werkende stad waar werken en wonen onlosmakelijk verbonden is;
3. Een meergeneratiestad voor de 8 en 80 jarige die goed is voor iedereen;
4. Een klimaatbestendige stad waar men woont in een sterk landschappelijk raamwerk.

De ambities, ideeën en randvoorwaarden die zijn verzameld in deze omgevingsvisie, zijn de basis voor concrete plannen en projecten die de komende 25 jaar gerealiseerd zullen worden. Het is van groot belang dat we de principes van deze visie blijven volgen en verder ontwikkelen in samenspraak met onze gemeenschap, zodat Kerkrade 't sjunste óp de welt is en blijft.

Kanttekeningen

De uitvoering van de Omgevingsvisie zal in sterke mate afhangen van de beschikbare financiële middelen en ambtelijke capaciteit in de komende jaren. Dit is in de visie ook nader toegelicht in hoofdstuk 5.5 "Financiën" van de visie.

Monitoring, het werken met de beleidscyclus, is één van de grote veranderingen met de komst van Omgevingswet. Hier heeft onze gemeente nog weinig ervaring mee. De omgevingsvisie is het beginstation van de beleidscyclus. Dit betekent ook dat we als gemeente blijven werken aan ons strategisch omgevingsbeleid, waarbij de omgevingsvisie geen statisch document is. In hoofdstuk 5.6 Monitoring van de visie is beschreven welke thema's en maatregelen worden gemonitord. Er wordt bijvoorbeeld aangesloten op het dashboard Vie/gezondheid.

In de periode april-mei wordt de ontwerpvisie verwerkt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarbij is de gemeente afhankelijk van de beschikbare software, die niet optimaal functioneert. De vastgestelde Omgevingsvisie zal in ieder geval verwerkt moeten zijn in het DSO.

(Bouw)plannen en projecten die gestart zijn voordat de Omgevingsvisie wordt vastgesteld, zullen op de basis van het oude ruimtelijk beleid worden afgerond. Bij het afwijken en, of het wijzigen van (het tijdelijke deel van) het Omgevingsplan Kerkrade is de Omgevingsvisie, na vaststelling, hét nieuwe beleidskader.

Momenteel loopt ook de planprocedure van de actualisatie van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) Limburg. De planning van het planproces POVI loopt parallel met het planproces van onze visie. In de periode juni-september 2025, kunnen nog onderdelen van onze visie worden aangepast en worden meegenomen bij de vaststelling.

Financiën

Niet van toepassing.

Communicatie

De gemeentelijke website <https://www.kerkrade.nl/omgevingsvisie> (bekendmaking en termijn terinzagelegging) wordt bijgewerkt. Zodra uw raad heeft ingestemd met de inhoud van de ontwerpvisie en wordt vrijgegeven voor de terinzagelegging is de ontwerpvisie met bijbehorende bijlagen op genoemde site te raadplegen. Ook kan op afspraak de ontwerp Omgevingsvisie tijdens kantooruren bij het stadskantoor worden ingezien.

Burgerparticipatie

Combinatie van raadplegen en informeren. De omgevingsvisie is aangemerkt als pilot voor burgerparticipatie. Er is daarom een intensief participatieproces gevolgd. Verwezen wordt naar het bijgevoegde participatieverslag (bijlage 2) dat onderdeel uitmaakt van de visie.

Uitvoering

Nadat uw raad een positief besluit neemt over de ontwerpvisie, wordt deze na bekendmaking van begin juni tot halverwege juli 2025 ter inzage gelegd. Iedere belanghebbende kan binnen deze termijn een zienswijze op het ontwerp indienen. Begin september wordt een zienwijzennota opgesteld, met daarin de beantwoording van de

zienswijzen en het advies van de commissie mer. De zienswijzennota met eventuele aanpassingen op de ontwerp Omgevingsvisie zullen dan voor vaststelling aan uw raad op 29 oktober 2025 worden aangeboden. De nieuwe visie vervangt dan de structuurvisie Kerkrade en de drie stadsdeelvisies en is dan hét strategische ruimtelijk- en omgevingsbeleidskader voor nieuwe plannen, projecten en ontwikkelingen in onze gemeente.

Gezondheid en Vitaliteit

Dit thema is een integraal onderdeel van de Omgevingsvisie.